

Keď policajti bijú pod ochranou vlády

[Denník N](#) | 16.2.2015 | Rubrika: Spravodajstvo | Strana: 6 | Autor: [MONIKA TÓDOVÁ](#) | Téma: KVOP

Rok po brutálnom zásahu v Moldave nad Bodvou nie je nikto obvinený. Prípado dostal na starosti Jaroslav Kozolka, ktorý v minulosti už viackrát ukázal, že slúži skôr mocným ako spravodlivosti

Zobral na ruky ročného syna a išiel policajtom otvoriť dvere. „Jeden z nich mi kázal ho položiť na zem a povedal mi, aby som išiel von. Druhý policajt mu povedal: nechaj ho, nech vyjde von aj s malým na rukách.“ Keď vyšli, Róbert videl, ako policajti bijú jeho susedov v osade Budulovská v Moldave nad Bodvou.

Otázka vyšetrovateľa: Ako ste pociťovali ranu obuškom s prúdom? „Tak, že mnou potriaslo, spadol som na zem a mal som popálené rameno. Keď som si vyzliekol tričko, tak som na ramene videl tri červené čiary.“

Iný svedok: „Nám kázali postaviť sa tvárou k stene. Boli sme tam ja, môj otec a brat. Jeden vysoký kukláč sa spýtal otca prečo je taký frajer, a začal ho udierať pästou viackrát do tváre a do chrbta. Ten istý kukláč mal v rukách pendrek a týmto, po jeho vysunutí, ma bil po ramene a chrbte.“

Keď sa Róbert s dieťaťom na rukách policajta spýtal, prečo prišli, tak mu odpovedal, že „po tých, čo skočili do policajtov a rozbili im auto“. Keď im povedal, že on nič neurobil, policajt odpovedal: „Jeden za všetkých.“

PRÍLIŠ KRUTÁ POMSTA

„Videl som, ako zbili ľudí, ktorí bývajú na čísle 40. Ja som sa po tejto policajnej razii bál až tak, že sa mi triasli nohy,“ končí výpoveď Róbert.

Nie je jediný, kto popisuje brutalitu policajtov v osade Budulovská v lete 2013. Po pol roku od bitky a kritike od **ombudsmanky Jany Dubovcovej** a ďalších medzinárodných organizácií začala inšpekcia ministerstva vnútra 20. januára 2014 trestné stíhanie vo veci pre zneužitie právomocí verejného činiteľa, neoprávnený vstup do obydľia, mučenie a neľudské zaobchádzanie a používanie donucovacích prostriedkov v rozpore so zákonom. Rok po začatí vyšetrovania chcú Rómovia upozorniť na to, ako podozrivo to celé prebieha.

Celú raziu inšpekcia vyšetruje ako akt odplaty za to, že dva dni predtým Rómovia v osade rozbili kameňmi policajné auto a mali hliadke vulgárne nadávať. 19. júna vtrhli do osady desiatky kukláčov a bili. Policajt Milan J., ešte dva dni predtým člen hliadky, ktorej Rómovia rozbili auto, chodil podľa svedkov po osade a prstom ukazoval, kto má dostať.

Pred vyšetrovateľom ho spoznalo niekoľko zbitých. „Je to ten policajt, ktorý bol na Budulovskej a zbil mojich dvoch synov, zbil aj môjho brata,“ hovorí napríklad jeden svedok a bez zaváhania ukazuje medzi tromi chlapmi na Milana J. Zopakuje to aj druhýkrát. Až vtedy je rekognícia platná.

„Považujeme za závažné pochybenie, že napriek tomu, že od začatia stíhania uplynulo viac ako rok, doposiaľ nebol nikto obvinený, a to napriek tomu, že výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú záver, že trestný čin spáchala určitá osoba,“ upozorňuje advokát poškodených Stanislav Jakubčík.

Napísal aj **ombudsmanke Jane Dubovcovej**, aby na prípad dohliadla. „Nedá sa to nazvať inak ako prieťahy v konaní,“ hovorí Jakubčík. Ak by predsa len došlo k obvineniu, každý obvinený má právo byť pri všetkých výsluchoch a tie by sa museli zopakovať. Vyšetrovanie by tak mohlo trvať o mesiace

dlhšie.

Jakubčík hovorí, že obvinenie sa má vznášať hneď, „ak je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala konkrétna osoba“. Polícia mala podľa obhajcu už dávno obviniť policajta Milana J. a funkcionárov, ktorí akcii velili.

POSÚDIA, KTO KLAME

Namiesto vznesenia obvinenia prišlo po identifikovaní policajta niečo iné. Vyšetrovateľ požiadal znalca, aby u zbitých posúdil úroveň duševného a mravného vývoja, intelektu, povahové vlastnosti, schopnosť správne vnímať prežívané a sledované udalosti, tieto si zapamätať a reprodukovať. Posudok má tiež odhaliť, či majú dobití ľudia „sklony ku klamstvu“. Keď sa obhajca na takýto postup sťažoval, z krajskej prokuratúry v Prešove mu odpísali, že ich postup je v poriadku.

„V záujme objektivity nebolo takéto psychologické vyšetrenie nariadené len voči osobe poškodeného, ale aj nadstrážmajstrovi Milanovi J. a ďalším dotknutým policajtom,“ napísal prokurátor. Či kladú znalci rovnaké otázky aj policajtom, nie je známe. Jakubčíka nepustili do spisu. Inšpekcia ministerstva vnútra na otázky do skončenia vyšetrovania neodpovie.

POD OCHRANOU VLÁDY

Dvanásť dní po tom, čo sa na inšpekcii začalo stíhanie, prišiel minister vnútra Robert Kaliňák na návštevu na moldavské policajné oddelenie. Nie postaviť policajtov do pozornosti, ale vyjadriť im podporu. Sprewádzal ho aj premiér Robert Fico.

„Odmietam, aby sa vytvárala atmosféra, že ak policajt použije prostriedky, ktoré mu umožňuje zákon, že to je v rozpore s **ľudskými právami**, to potom policajti sú nám nanič. Preto chcem, aby policajti na Slovensku vedeli, že vláda Slovenskej republiky za nimi jednoducho stojí,“ vyhlásil Fico v Moldave. Podobne sa už premiér raz zachoval - keď v kauze Hedvivy Malinovej-Žákovej vystúpil s Kaliňákom ešte skôr, ako skončilo vyšetovanie.

Ako sa policajtom alebo prokuratúre vyšetruje za takýchto okolností? Na to neodpovedali.

SPRAVODLIVOSŤ PRÍDE S KOZOLKOM

Polícia si po razii pochvaľovala. „Od zásahu sa občania správajú k policajtom s rešpektom a bezpečnostná situácia sa zlepšila,“ písal v správe pre parlamentný výbor policajný prezident Tibor Gašpar. Ako jedinú chybu policajti pripustili, že do budúcnosti budú zákroky nahrávať na kameru. Koncom minulého roku, potom, čo neuspel so sťažnosťou u krajského prokurátora, sa advokát Jakubčík obrátil na Generálnu prokuratúru. Odpoveď prišla 19. januára: vec preskúmajú a budú ho informovať. Podpísaný je prokurátor generálnej prokuratúry Jaroslav Kozolka. Ten istý, ktorý dozoroval kauzu Hedvivy Malinovej a o ktorom Denník SME v máji 2013 odhalil, že za komunizmu spolupracoval ako agent s vojenskou kontrarozvedkou.

„Aj keď nerád, musím uviesť, že mám pochybnosti o morálnych hodnotách pána prokurátora aj s ohľadom na skloňovanie jeho mena v súvislosti so spoluprácou s ŠtB,“ napísal Jakubčík v podnete **ombudsmanke Dubovcovej**, kde ju žiada, aby na prípad dohliadla.

Tá dlhodobo hovorí, že inšpekcia nie je nezávislý orgán, keďže spadá priamo pod ministra. V moldavskom prípade najviac kritizuje, že inšpekcia nevyšetruje oprávnenosť zásahu. Polícia celú bitku skryla pod bežnú pátraciu akciu bez nejakého konkrétneho dôvodu a tvrdí, že takých za rok robí

množstvo.

„Z môjho prieskumu vyplynulo, že tento zásah v demokratickom právnom štáte nebol oprávnený,“ hovorí **Dubovcová**. Podnet, ktorý dostala od Jakubčíka, ešte skúma.

A generálna prokuratúra? Tá o Kozolkovej morálke odmieta komunikovať. „Pre účely vybavenia podania bol 9. februára na generálnu prokuratúru predložený vyšetrovací spis. Podanie splnomocnenca poškodených vybaví prokurátor v zákonnej lehote,“ odpísala.

16. 6. 2013 Skoro ráno prišla hliadka do osady riešiť hlasnú hudbu. Vulgárne ich mali napadnúť a auto zasypali kamene,

17. 6. 2013 vydali na Okresnom riaditeľstve Košice-okolie rozkaz o pátracej akcii v osade,

19. 2013 asi 60 policajtov vtrhlo do osady, bili obyvateľov a ničili im majetok, 20. 1. 2014 Inšpekcia začala trestné stíhanie vo veci, 1. 2. 2014 Robert Fico a Robert Kaliňák podporili policajtov priamo v Moldave, 18. 6. 2014 **Ombudsmanka** vyjadrila znepokojenie, že policajti po razii neprijali žiadne opatrenia,

19. 1. 2015 Generálna prokuratúra odpovedala zástupcovi poškodených, že jeho podnet vybaví v zákonnej lehote.

Jeden vysoký kukláč sa spýtal otca, prečo je taký frajer, a začal ho udierať pästou do tváre a do chrbta. Ten istý kukláč mal pendrek a týmto, po jeho vysunutí, ma bil po ramene a chrbte. Svedok z Budulovskej

Foto popis | Minister vnútra Robert Kaliňák sa policajtov zastal priamo v Moldave nad Bodvou.

Foto autor | FOTO - TASR

Foto popis | Z osady Budulovská.

Foto autor | FOTO - TASR

O autorovi | MONIKA TÓDOVÁ, reportérka